

HOOFDSTUK 2 : VASTE STOFFEN

A. Afvalstoffen	3
A.1. INVENTARISATIE	3
A.1.1. Huishoudelijke afvalstoffen	3
A.1.2. Hoeveelheden per fractie.....	3
A.1.2.1. Restfractie	3
A.1.2.2. Selectieve inzameling van Groente-, Fruit- en Tuinafval (GFT)	4
A.1.2.3. Selectieve inzameling van glas	5
A.1.2.4. Selectieve inzameling van papier en karton	5
A.1.2.5. Selectieve inzameling van Plastic-, Metaal- en Drinkverpakkingen (PMD).....	6
A.1.2.6. Selectieve inzameling van herbruikbare goederen	6
A.1.2.7. Selectieve inzameling van textiel en lederwaren	6
A.1.2.8. Selectieve inzameling van Klein Gevaarlijk Afval (KGA)	7
A.1.2.9. Overige	8
A.1.2.10. Samenvattende gegevens inzake huisvuilproductie / inzameling.....	9
A.1.3. Organisatie van de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen	9
A.1.4. Gemeentelijk huisvuil en retributiereglement.....	11
A.1.4.1. Gemeentelijk huisvuilreglement	11
A.1.4.2. Retributiereglement	11
A.1.4.3. DIFTAR-project	11
A.1.5. Voorkoming van afvalstoffen	12
A.1.6. Bedrijfsafvalstoffen vergelijkbaar met huishoudelijke afvalstoffen	13
A.1.7. Zwerfvuil, sluikestorten en sluikestoken	13
A.1.8. Sensibilisatie en doelgroepen.....	13
A.2. KNELPUNTEN	15
A.2.1. Algemene milieuproblemen t.g.v. afvalverwijdering	15
A.2.2. Knelpunten van selectieve inzameling	15
A.2.3. Knelpunten uitbouw preventiebeleid	16
A.2.4. Beleidsbeperkingen	16
A.3. DOELSTELLINGEN	17
A.3.1. Optimalisatie selectieve inzameling.....	17
A.3.2. Preventie	17
A.3.3. Reductiedoelstellingen.....	17
A.3.4. Beperking neveneffecten	18
A.3.5. Beheer gemeentelijk afval	18
A.4. ACTIES.....	19
ACTIE AF1. VERBETERING BESTAANDE INITIATIEVEN I.V.M. SELECTIEVE INZAMELING .	19
ACTIE AF2. MEER CORRECTE TOEPASSING VAN PRINCIPE 'DE VERVUILER BETAALT' BIJ AFVALINZAMELING	20
ACTIE AF3. VOORKOMEN VAN ONTWIJKGEDRAG	20
ACTIE AF4. SENSIBILISATIEACTIES AFVALPREVENTIE : VOORTZETTING EN ACTIVERING BESTAANDE INITIATIEVEN	20
ACTIE AF5. AFVALPREVENTIE : VOORKOMEN VAN GFT, GROENAFVAL EN SNOEIHOUD	21
ACTIE AF6. INTERNE MILIEUZORG : AFVALARME GEMEENTELIJKE WERKING.....	22

B. Milieuverantwoord productgebruik	23
B.1. INVENTARISATIE	23
Inleiding	23
B.1.1. Kantormaterialen	23
B.1.2. Cateringproducten	24
B.1.3. Schoonmaakmiddelen	24
B.1.4. Materialen voor tuin- en groenaanleg, -onderhoud en meubilair	25
B.1.4.1. Bestrijdingsmiddelen	25
B.1.4.2. Secundaire grondstoffen/compost	25
B.1.5. Bouw- en onderhoudsmaterialen	25
B.1.5.1. FSC-hout	25
B.1.5.2. Secundaire grondstoffen	26
B.1.5.3. Verven	26
B.2. KNELPUNTEN	28
B.3. DOELSTELLINGEN	28
Algemene doelstelling	28
B.4. ACTIES	29
ACTIE MVPROD1. INTERNE MILIEUZORG - VERDERE INVOERING MILIEUVERANTWOORD PRODUCTGEBRUIK	29
ACTIE MVPROD2. SENSIBILISATIE NAAR HET GEMEENTEBESTUUR EN DE BEVOLKING	29

HOOFDSTUK 2 : VASTE STOFFEN

A. Afvalstoffen

A.1. INVENTARISATIE

A.1.1. Huishoudelijke afvalstoffen

Huishoudelijke afvalstoffen zijn deze afvalstoffen die ontstaan uit huishoudelijke activiteiten en deze afvalstoffen die gelijkgesteld zijn aan huishoudelijke afvalstoffen. Sinds het VLAREA (art. 2.1.1, 2.2.1 en 9.1§1.1°) is er een meer strikt onderscheid tussen huishoudelijk afval en bedrijfsafval. Enkel gemeentelijk straat- en veegvuil wordt nog gelijkgesteld met huishoudelijk afval. In de praktijk echter wordt er nog wel een deel van het bedrijfsafval, dat vergelijkbaar is met huisvuil, samen met dit huishoudelijk afval verwijderd (o.a. papierafval, PMD-afval, ...). Dit afval is voornamelijk afkomstig van de kleine kantoren, tuinafval van hoveniers, Op het containerpark kan de interpretatie van dit verbod ook voor problemen zorgen.

De inzameling en verwijdering (verwerking) van huishoudelijke afvalstoffen is een gemeentelijke bevoegdheid. Zoals in de overige gemeenten van het arrondissement Leuven is de praktische uitvoering van de inzameling en verwijdering in de loop van de jaren '80 voor een groot deel overgegaan naar de intergemeentelijke vereniging EcoWerk. De oude gemeentelijke stortten vormen nog een restant van het vroeger beleid (zie deel hinder).

Vanaf het begin van de jaren '90 is de recyclage en selectieve inzameling van afvalstoffen sterk toegenomen. Tevens wordt het accent ook meer en meer gelegd op voorkoming en hergebruik van afvalstoffen. Dit resulteerde in de aparte inzameling van heel wat fracties, zowel via ophaling als via de brengmethode (containerpark, glasbollen, ...). Wat de verwerking van restfractie betreft, wordt dit vanaf 1996 grotendeels verbrand in ovens van derden (andere intergemeentelijke vereniging). Het groenafval (GFT) wordt sindsdien verwerkt in de composteerinstallatie van de opdrachthoudende intergemeentelijke vereniging EcoWerk te Kessel-Lo.

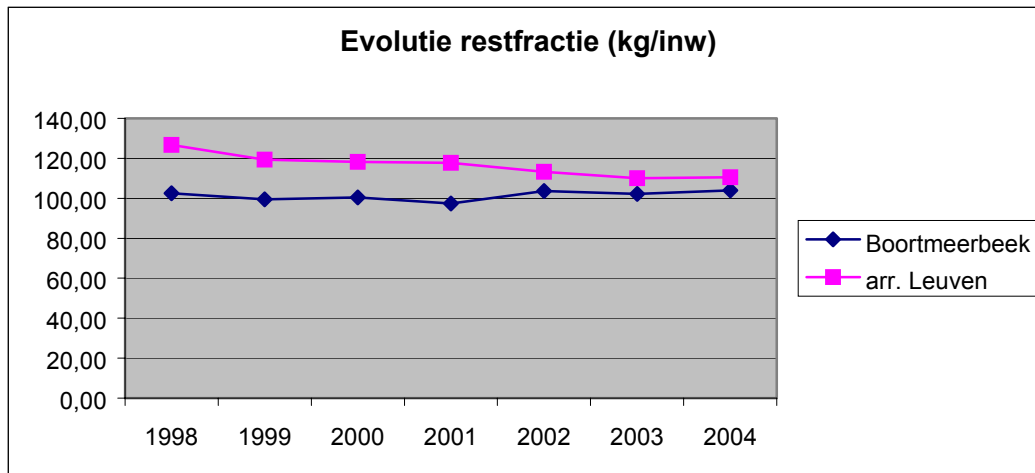
Diverse apart ingezamelde fracties (PMD, glas, papier & karton) gaan naar sorteerinstallaties en worden grotendeels gerecycleerd. Milieugevaarlijk afval (KGA) wordt op een specifieke wijze ingezameld en verwerkt door derden. Het herbruikbaar grof afval (met name de herbruikbare goederen) wordt deels hergebruikt (via kringloopcentra). Afvalvoorkoming wordt vooral gepromoot via sensibilisatie.

A.1.2. Hoeveelheden per fractie

A.1.2.1. Restfractie

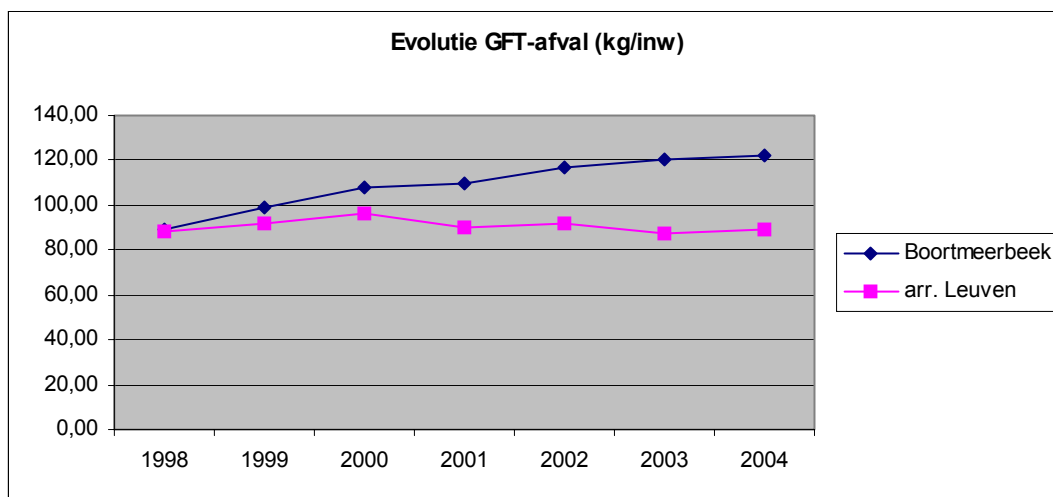
De restfractie bestaat nog uit 2 onderdelen, met name het gewoon restafval en het grof afval. Het gewoon restafval kan met de normale huis-aan-huis ophalingen 1 x per 14 dagen worden meegegeven. Het grof afval wordt naast inzameling via het containerpark ook 2 x per jaar huis-aan-huis opgehaald.

In onderstaande grafiek wordt de evolutie van de hoeveelheid restfractie (in kg/inwoner/jaar) over de loop van 1998 tot 2004 weergegeven. In 2004 bedroeg de restfractie 104 kg/inwoner. Ter vergelijking wordt ook de gemiddelde hoeveelheid restfractie voor het arrondissement Leuven weergegeven. Deze bedroeg 111 kg/inwoner in 2004. Boortmeerbeek scoort dus beter dan het arrondissementeel gemiddelde. De opgehaalde hoeveelheid restafval is in Boortmeerbeek sinds 1998 ongeveer status quo gebleven.

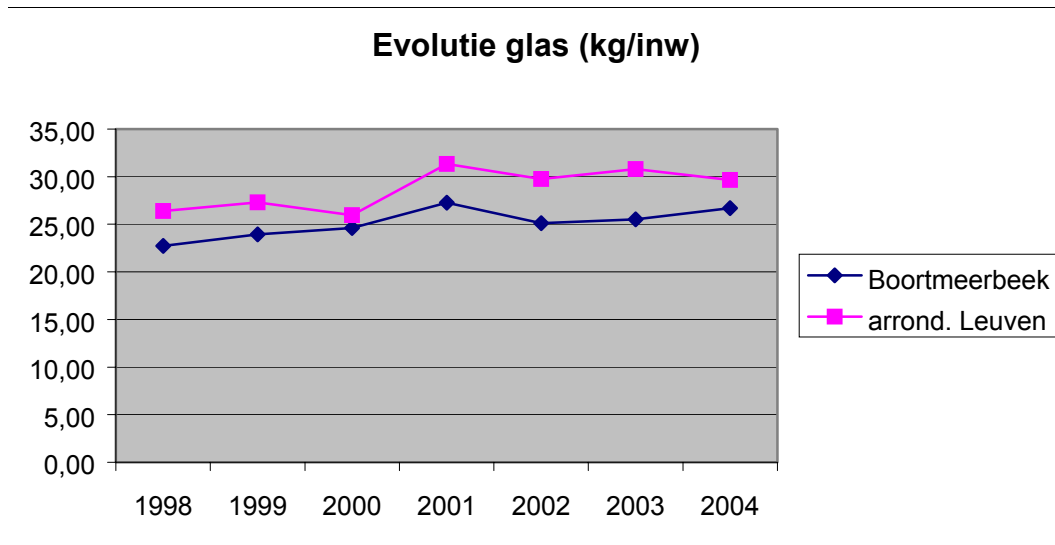

A.1.2.2. Selectieve inzameling van Groente-, Fruit- en Tuinafval (GFT)

Sinds men in 1995 gestart is met de aparte ophaling van GFT, is dit in hoeveelheid de 2de fractie geworden. Voor Boortmeerbeek is er sinds 1999 een stijging van de hoeveelheid afgevoerde GFT. De ingezamelde hoeveelheid situeert zich rond 122 kg/inwoner in 2004. Dit is ruimschoots meer dan het arrondissementeel gemiddelde dat in 2004 ongeveer 89 kg/inwoner bedroeg en sinds 1998 min of meer onveranderd is gebleven (zie onderstaande grafiek).

A.1.2.3. Selectieve inzameling van glas

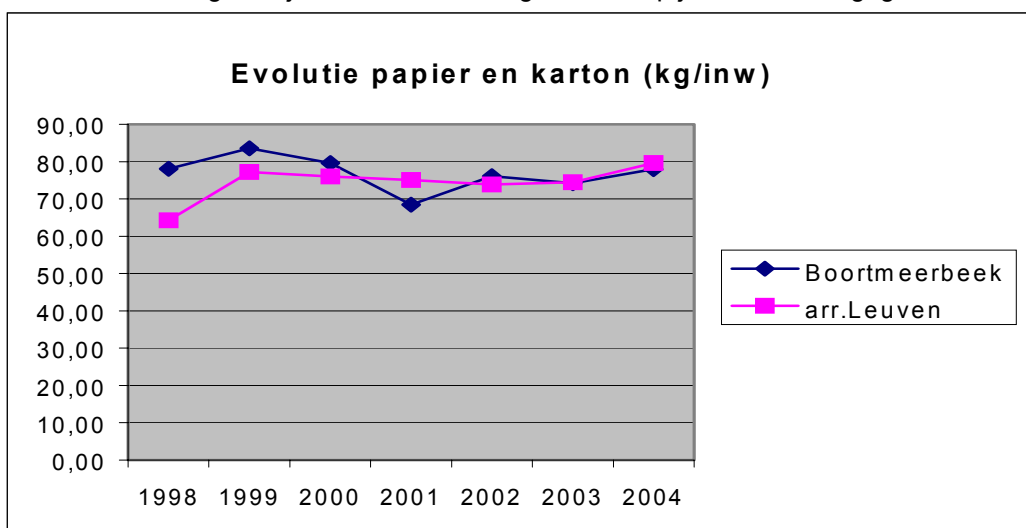
Bovenstaande grafiek geeft een overzicht van de ingezamelde hoeveelheden glas (kg/inwoner) per jaar.

Sinds 1998 is het gemiddelde gewicht van ingezameld glas voor de gemeente Boortmeerbeek licht blijven stijgen. Momenteel bevindt de de ingezamelde hoeveelheid zich rond 27 kg/inwoner, wat lager is dan het arrondissementeel gemiddelde. In het arrondissement Leuven steeg het gemiddelde tot 2001, nadien stabiliseerde de ingezamelde hoeveelheid zich rond 30 kg/inwoner.

In 2003 wordt ongeveer 36 % van dit glas ingezameld via het containerpark. Van de totale hoeveelheid ingezameld glas in de gemeente (2003) is iets meer dan de helft wit glas, zoals dit ook het geval is voor het arrondissement Leuven.

A.1.2.4. Selectieve inzameling van papier en karton

In onderstaande figuur zijn de resultaten in kg/inwoner op jaarbasis weergegeven.

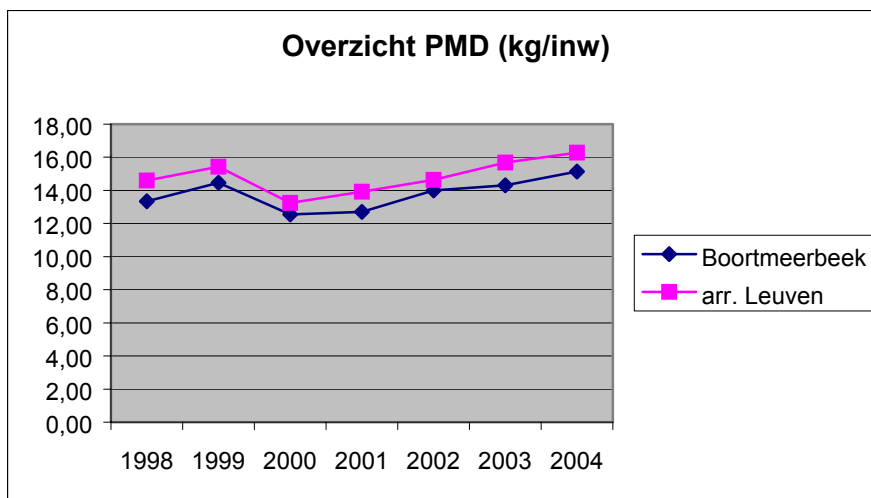
De evolutie van de hoeveelheden ingezameld papier en karton in Boortmeerbeek verloopt bijna analoog met deze voor het arrondissement Leuven, dit wil zeggen een stijging tot in 1999. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de piek van Boortmeerbeek hoger is dan deze van het arrondissement Leuven.

Tussen 1999 en 2003 blijft het gemiddelde van het arrondissement Leuven vrij constant, namelijk op 75 kg/inwoner. Terwijl de ingezamelde hoeveelheid voor Boortmeerbeek fluctueert, om in 2003 te komen tot een hoeveelheid gelijk aan deze van het arrondissement Leuven, namelijk 75 kg/inwoner. In 2004 is de ingezamelde hoeveelheid gestegen zowel in Boortmeerbeek als in het arrondissement

Er wordt meer ingezameld via huis-aan-huis ophaling (ca. 62%) dan via het containerpark.

A.1.2.5. Selectieve inzameling van Plastic-, Metaal- en Drankverpakkingen (PMD)

Deze fractie wordt sinds 1996 zowel via huis-aan-huis ophaling als via het containerpark ingezameld. Naar hoeveelheid blijft het een kleine fractie, omdat deze verpakkingsmaterialen zeer licht zijn. Naar volume is het wel een iets belangrijker fractie.

Bovenstaande grafiek geeft een overzicht van de ingezamelde hoeveelheden PMD (in kg/inwoner op jaarbasis) weer.

Voor Boortmeerbeek als voor het arrondissement Leuven zien we in de grafiek een gelijkaardige evolutie in de hoeveelheden ingezameld PMD-afval, met voor het arrondissement Leuven ongeveer 1 kg/inwoner meer ingezameld. In 2004 werd in Boortmeerbeek ongeveer 15 kg PMD per inwoner opgehaald.

In de gemeente wordt er 78 % van de PMD ingezameld via de huis-aan-huis ophaling wat overeenkomt met het arrondissement Leuven, en de rest via het containerpark.

A.1.2.6. Selectieve inzameling van herbruikbare goederen

De inzameling van herbruikbare goederen in Boortmeerbeek gebeurt via de Kringloopwinkel Spit (Nieuwstraat 28, Wespelaar). Alles wat in goede staat is, wordt door de Kringwinkel gratis opgehaald of kan door de inwoners zelf gebracht worden. Tevens kan men ook gebruik maken van de container op het containerpark.

In 2003 heeft het kringloopcentrum 63.196 kg herbruikbare goederen ingezameld op het grondgebied Boortmeerbeek. Dit is meer dan in 2002. Dit is waarschijnlijk te verklaren door het feit dat er meer aandacht werd gegeven aan de recyclage via kringloopcentra.

A.1.2.7. Selectieve inzameling van textiel en lederwaren

De inzameling gebeurt eveneens via ophaling op afroep, zelf brengen naar de Kringwinkel Spit, inzameling op het containerpark en via containers op verschillende locaties in de gemeente en huis-aan-huis inzameling (4 maal per jaar).

Binnen Boortmeerbeek hebben twee ophalers van textiel containers geplaatst. Curitas heeft containers geplaatst op :

- Leuvensesteenweg 368;
- Leuvensesteenweg 79;
- Pleinstraat;
- Wespelaarsebaan 126;
- Rijmenamsebaan;
- Hoek Langestraat en Aarschotsebaan;
- Hoek Pleinstraat en Provinciesteenweg;
- Kerkplein Schiplaken.

Het Vlaams Internationaal Centrum (onderaanneming van de Schakel/Humana) heeft containers geplaatst op :

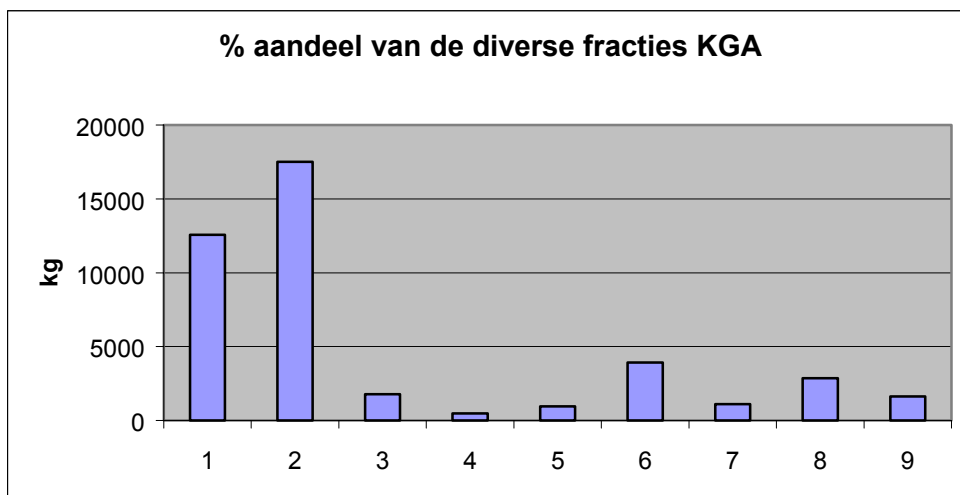
- Rijmenamsebaan 21;
- Winkelcentrum Modedoo's Mechelsesteenweg;
- Leuvensesteenweg 131;
- Leuvensesteenweg 387;
- Stationstraat 63;
- Kallebeekstraat 50;
- Blokstraat 1.

A.1.2.8. Selectieve inzameling van Klein Gevaarlijk Afval (KGA)

Sinds november 2002 nam Biffa (voor KGA) en Recup Oil (voor motorolie) deze taak over. Met batterijen kan men op vele plaatsen terecht (gemeentelijke gebouwen, supermarkten, ...) in de bakjes van BEBAT.

Het KGA bestaat uit verscheidene fracties. Onderstaande figuur geeft het % aandeel van de diverse fracties voor 2004. (Een vergelijking maken met gegevens van het arrondissement is niet mogelijk omdat er geen gegevens beschikbaar zijn.)

1 : verven, inkt, lijmen en harsen	4 : zuren en basen	7 : stoffen of producten met kwik
2 : olie en vetten	5 : schoonmaakmiddelen	8 : KGA-gemengde samenstelling
3 : solventen	6 : batterijen	9 : lege verpakkingen

Hier valt op dat twee fracties in gewicht het grootste deel voor zich nemen. Het betreft de fractie verven, inkt, lijmen en harsen, en de fractie oliën en vetten. Op de derde plaats vinden we de fractie batterijen terug.

A.1.2.9. Overige

Naast deze "grote" fracties worden op het containerpark nog andere fracties apart ingezameld.

Het betreft :

- allerlei bouwafval : steenafval, gyproc;
- groenafval : gras en tuinafval, boomstronken, snoeihout (houtsnippers);
- metalen : Afgedankte Elektrische en Elektronische Apparaten;
- Eternit en ytong.

In onderstaande tabel zijn alle fracties (uitgezonderd KGA) die via het containerpark ingezameld worden, weergegeven.

Tabel 2.1. : Containerpark : fracties en hun hoeveelheden die per jaar worden ingezameld.

	Eenheid	2001	2002	2003	2004
Grof afval	KG	118.360	158.000	179.840	183.100
AEEA	stuk	-	318	675	802
Wit glas*	KG	49.920	40.820	59.080	54.840
Gemengd glas*	KG	40.400	50.680	45.300	48.840
Vlak glas	KG	-	-	15.466	15.555
Papier en karton	KG	330.220	333.500	326.420	356.900
Schroot/metalen°	KG	69.600	81.340	78.840	82.440
Steenafval	KG	775.030	948.720	954.020	845.850
Gyproc en kalk	KG	105.280	-	31.760	74.720
PMD	KG	31.520	33.360	36.340	39.700
Textiel	KG	10.387	11.208	11.448	11.120
Herbruikbare goederen	KG	6.315	12.586	13.209	15.938
Boomstronken	KG	5.380	4.930	6.240	6820
Gras en tuinafval	KG	23.040	24.536	26.726	47.501
Houtsnippers	KG	311.560	256.250	770.800	548.050
Kurk	KG	-	-	78	104
Piepschuim	KG	-	-	0	0
Asbestcement en ytong	KG	-	-	14.900	53.320

* : glascontainers op diverse plaatsen zijn hier eveneens bijgerekend

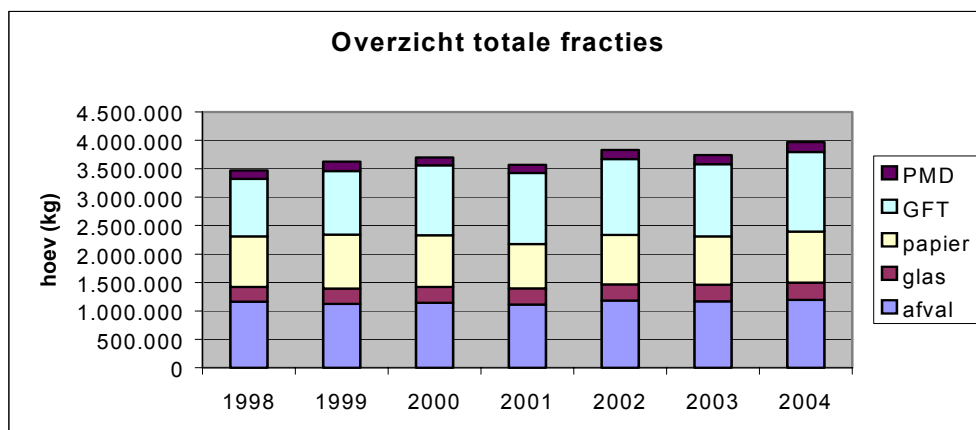
° : hierbij is eveneens de ophaling van metalen 2x/jaar

- : geen gegevens beschikbaar

Uit deze tabel blijkt dat de grootste fractie steenafval is, gevolgd door de fractie houtsnippers. Als derde grootste fractie vinden we papier en karton. De andere fracties betreffen eerder kleinere fracties.

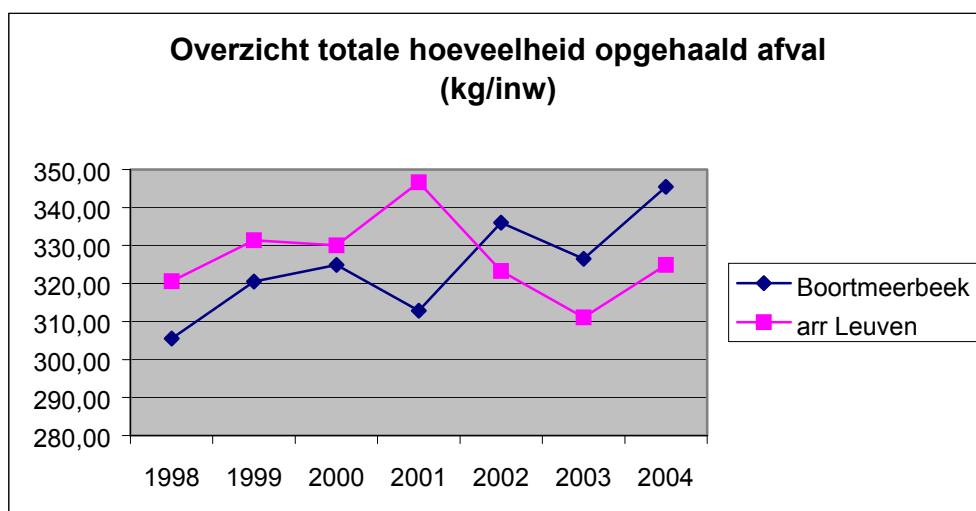
A.1.2.10. Samenvattende gegevens inzake huisvuilproductie / inzameling

In de grafiek hieronder zijn voor de voornaamste fracties (restafval, glas, papier en karton, GFT en PMD) de cijfers bijeengebracht van 1998 tot 2003.

Hieruit blijkt dat de totale hoeveelheid ingezameld afval is gestegen sinds 1998 van ongeveer 3,5 miljoen kg tot 4,0 miljoen kg in 2004. De twee grootste fracties zijn restafval en GFT-afval.

Bij een vergelijking met de gegevens van het arrondissement Leuven (uitgedrukt in kg/inwoner) zien we in onderstaande grafiek dat de hoeveelheid afval opgehaald te Boortmeerbeek zich sinds 2002 boven het gemiddelde van het arrondissement bevindt. In 2004 bedroeg dit voor Boortmeerbeek 345 kg/inwoner, voor het arrondissement Leuven 325 kg/inwoner. Dit is vooral te wijten aan de opgehaalde hoeveelheid GFT.

A.1.3. Organisatie van de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen

Boortmeerbeek heeft een overeenkomst met de opdrachthoudende vereniging EcoWerk voor de **huis-aan-huis ophaling van huishoudelijk afval** voor gewoon huisvuil, GFT, PMD, papier en karton, glas, grof huisvuil en snoeihout. Voor de inzameling van de fractie PMD (verpakkingsafval) en van Afgedankte Elektrische en Elektronische Apparaten (AEEA) is er tevens een overeenkomst gesloten tussen EcoWerk en FOST Plus enerzijds en tussen EcoWerk en Recupel anderzijds, zodanig dat de kostprijs voor de inzameling van deze fracties uiteindelijk betaald wordt of door FOST Plus en/of door Recupel. De data van de verschillende ophalingen worden jaarlijks meegedeeld via de ophaalkalender van EcoWerk en via het Kringloopnieuws. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de wijze van inzameling in 2005. De fracties die huis-aan-huis worden ingezameld en via het containerpark zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 2.2. : Inzameling van diverse fracties in de gemeente Boortmeerbeek.

Afvalfractie	Huis aan huis	Frequentie	Retributie in 2005	Wijk-inzameling	Containerpark	Ophaler
Restafval	☒	14-daags	€ 1,50/zak			EcoWerf
Grof huisvuil	☒	2x per jaar	€ 1,50/sticker		☒	EcoWerf
Glas			gratis	☒	☒	EcoWerf
Papier en karton	☒	1x per maand	gratis		☒	EcoWerf
KGA			gratis		☒	Biffa
PMD-fractie	☒	14-daags	gratis		☒	EcoWerf
GFT-fractie	☒	14-daags	Jaarsticker 120l=30 euro, 40l=15 euro			EcoWerf
Herbruikbare goederen		op aanvraag	gratis		☒	Spit
Textiel			gratis	☒	☒	Spit
AEEA	☒	containerpark	gratis		☒	Recupel
Bouwafval			gratis		☒	EcoWerf
Piepschuim			gratis		☒	EcoWerf
Oude metalen	☒	2x/jaar	gratis		☒	EcoWerf
Gras en bladeren			€ 0,75/sticker/zak		☒	EcoWerf
Snoeihout	☒	2x/jaar	gratis		☒	EcoWerf
Kurk			gratis		☒	EcoWerf
Boomstronk			€ 2,50/stronk		☒	EcoWerf

Het **containerpark**, gelegen aan de Mechelsebaan 39, is operationeel sinds 1994 en wordt uitgebaat door de opdrachthoudende intergemeentelijke vereniging EcoWerf. Het containerpark is enkel toegankelijk voor particulieren. Sensibilisatie rond het gebruik van het containerpark gebeurt voornamelijk via het gemeentelijk infoblad. Ook kunnen inwoners steeds terecht met vragen op het groene nummer van EcoWerf : 0800 97 097.

Restfractie

Zoals in alle gemeenten van het arrondissement is er in Boortmeerbeek om de 14 dagen een huis-aan-huis ophaling voor restafval in vuilniszakken. De retributie bedraagt 1,50 euro/zak. Alle restafval wordt ingezameld/opgehaald door EcoWerf en verwerkt in (verbrandings)installaties van derden. Het grof huisvuil wordt 2 maal per jaar huis-aan-huis ingezameld. Ook op het containerpark is er een container voor grof afval. Voor grof vuil dient men zowel bij de huis-aan-huis inzameling als op het containerpark 1,50 euro/sticker te betalen. Het herbruikbaar deel ervan (oude meubels en (nog werkende) huishoudtoestellen) wordt op aanvraag opgehaald door de kringwinkel.

GFT

Sinds begin 1996 werd er gestart met een tweewekelijkse huis-aan-huis ophaling van GFT door EcoWerf. Een boomstronk naar het containerpark brengen kost 2,50 euro per stronk. Snoeihout is gratis op het containerpark. Tevens gebeurt er ook een ophaling van snoeihout 2 maal per jaar.

Glas

Het wit en gekleurd glas wordt selectief ingezameld op 6 verschillende standplaatsen met minstens 2 containers per standplaats en op het containerpark. Op het containerpark wordt naast wit en gekleurd glas ook vlak glas ingezameld. Deze fractie is gratis.

Papier en karton

Sinds 1994 wordt papier en karton maandelijks huis-aan-huis ingezameld. Naast de huis-aan-huis inzameling wordt papier en karton eveneens op het containerpark ingezameld. Deze fractie is gratis.

PMD

In oktober 1996 werd er gestart met een tweewekelijkse huis-aan-huis ophaling van PMD. Deze fractie wordt ook ingezameld via het containerpark.

KGA

KGA wordt gratis ingezameld via het containerpark. Retributie is hier ook niet aangewezen, vermits het vermengen van deze fractie met andere fracties vanuit milieuoogpunt zeer schadelijk is.

Andere fracties

Zoals eerder reeds vermeld, kan men met allerlei fracties ook op het containerpark terecht. In de tabel in punt A.1.3.9 zijn al deze fracties vermeld. Het gebruik van het containerpark is gratis.

Bezoekers containerpark

Als we het aantal bezoekers op het containerpark de laatste vier jaren vergelijken zien we dat het containerpark frequent bezocht wordt. In 2001 waren er 32.144 bezoekers, in 2002 34.387 bezoekers, in 2003 33.091 bezoekers en in 2004 35.540 bezoekers.

A.1.4. Gemeentelijk huisvuil en retributiereglement

A.1.4.1. Gemeentelijk huisvuilreglement

In het *gemeentelijk huisvuilreglement* (politiereglement) is opgenomen welke fracties op welke wijze worden ingezameld en hoe de inwoners hun afval kunnen en moeten aanbieden. Het werd opgesteld rekening houdend met de recente evoluties van de wetgeving (afvalstoffendecreet en VLAREA) en met het recent afvalstoffenplan, naar het voorbeeld van het modelreglement van de provincie. Het reglement geeft dus een wettelijke basis aan de door de gemeente gekozen wijze van afvalinzameling. Dit reglement is sinds 1993 van kracht.

Dit reglement is dus voor de inwoners een leidraad waarop zij zich kunnen baseren om te bepalen wat wel en wat niet tot een bepaalde fractie behoort. Dit voorkomt ook verontreiniging van de selectief ingezamelde fracties. Hierdoor beschikt de gemeente over een wettelijk kader om afvalstoffen te weigeren indien deze niet conform de regels worden aangeboden. Uiteraard blijft een effectieve controle vaak zeer moeilijk.

A.1.4.2. Retributiereglement

Via het *retributiereglement* wordt bepaald voor welke fracties de inwoners dienen te betalen voor de ophaling en verwijdering van de afvalstoffen. Men kan hier een onderscheid maken tussen een forfaitair bedrag dat jaarlijks betaald moet worden en een retributie die per ophaling moet betaald worden. De gemeente Boortmeerbeek int een forfaitaire belasting van 60 euro per gezin en 40 euro voor alleenstaanden.

De retributies per omhaling staan reeds vermeld in tabel 2.2 (situatie 1 januari 2005). De laatste wijziging van het retributiereglement dateert van 13-12-2004. Met de retributie per ophaling wil men het principe "de vervuiler betaalt" toepassen zodat degene die meer afval produceert ook meer moet betalen. Bijkomend effect van de retributie per ophaling is dat de inwoners gestimuleerd worden tot het (beter) voorkomen van afval (stimulering preventie) en het (beter) selecteren van het afval (stimulering selectieve inzameling).

Mogelijke neveneffecten van een dergelijke retributie zijn de toename van het sluikstorten en sluikstoken, en het zogenaamd afvaltoerisme waarbij men zijn huisvuil gaat plaatsen in gemeenten waar een lagere retributie dient betaald te worden.

Vermits het tegengaan van sluikstorten een belangrijke maatregel is in het voorkomen van afval, heeft de gemeenteraad een *gemeentelijk retributiereglement goedgekeurd op het sluikstorten*. Wanneer de dader van sluikstorten kan achterhaald worden, moet deze de ophaalkosten (500 euro) aan de gemeente terugbetalen. (zie ook cluster hinder – hoofdstuk A.1.5. afvalhinder).

A.1.4.3. DIFTAR-project

Nog verdergaand is het zogenaamde DIFTAR-systeem, dat staat voor gedifferentieerde tarifiering. Momenteel gaat de gemeente na om het DIFTAR-systeem te introduceren op het containerpark. Dit omwille van een vermoedelijke verhoogde inzameling, veroorzaakt door het feit dat in aanpalende gemeentes reeds het DIFTAR-systeem in voege is.

A.1.5. Voorkoming van afvalstoffen

Zoals reeds eerder vermeld, blijkt dat de hoeveelheid ingezamelde afvalstoffen voor Boortmeerbeek zich boven het arrondissementeel gemiddelde bevindt. Dit is volledig te wijten aan de opgehaalde GFT-massa.

Het voorkomen van afval is dus een blijvende taak van de gemeente. In de nabije toekomst dient er op dit gebied nog veel werk verricht te worden. Maar de impact van de gemeente en de opdrachthoudende vereniging EcoWerk op het voorkomen van afval is en blijft echter gering.

Zo hebben zij geen invloed of impact op de productie van allerlei (verpakkings)afval door de industrie die uiteindelijk in het huisvuil terecht komt. De regionale wetgeving is echter wel in die zin aan het evolueren. In het VLAREA zijn er verschillende bepalingen opgenomen die er zullen toe leiden dat de producenten er zullen op toezien om zo min mogelijk afval te produceren (b.v. het beperken van het verpakkingsmateriaal). Ook via het afsluiten van milieubeleidovereenkomsten met diverse sectoren wil men de industrie meer verantwoordelijk stellen. Ondertussen zijn er reeds diverse initiatieven op Vlaams Niveau, namelijk :

- voor verpakkingsafval : FOST Plus;
- voor batterijen : BEBAT;
- voor AEEA (het vroegere wit- en bruingoed) : terugnameplicht via Recupel.

De gemeente kan wel via sensibilisatie het koop- en consumptiegedrag van de mensen trachten te veranderen en zo bijdragen tot **een beperking van de hoeveelheid 'aangekocht' afval** :

- Zo stelt de gemeente stickers ter beschikking om ongewenst drukwerk te weigeren (namelijk ja-neen en neen-neen stickers). Op jaarbasis gezien wordt er dus heel wat papier en drukwerk bespaard.
- Ook in samenwerking met de opdrachthoudende vereniging EcoWerk worden diverse initiatieven genomen :
 - uitgave kringloopnieuws;
 - preventieacties : boodschappentasactie, actie "Minder verpakkingen ... mooi meegenomen" naar de slaggers toe, ...;
 - afvalfolder;
 - opleiding compostmeesters.
- Vooral het bevorderen van de aankoop van (glazen) herbruikbare verpakkingen i.p.v. wegwerpverpakkingen biedt mogelijkheden tot afvalreductie. Wanneer men echter de levenscyclusanalyse van beide verpakkingen vergelijkt, blijkt dat er geen verschil is tussen beide.

Uiteraard zijn er nog meerdere vaak eenvoudige manieren om afval te voorkomen, maar een knelpunt blijft uiteraard het feit dat de impact van de gemeente beperkt is vermits enkel via sensibilisatie kan gewerkt worden.

Meer impact kan de gemeente hebben op **het voorkomen van GFT-afval**. In een landelijke gemeente als Boortmeerbeek hebben veel inwoners immers de mogelijkheid dit zelf te verwerken. Door acties te voeren rond thuiscomposteren kan de gemeente dit bevorderen. Ook hier zijn reeds initiatieven genomen :

- Aanbieding van compostvaten aan de bevolking.
- De gemeente Boortmeerbeek participeert ook aan de compostmeesterwerking, opgezet door EcoWerk. In Boortmeerbeek zijn momenteel 6 compostmeesters.
- Een compostdemoveld op het containerpark zal in het voorjaar van 2005 worden opgericht ter ondersteuning van de compostmeesterwerking.
- Door EcoWerk worden er jaarlijks compostcursussen en een compostmeester cursus georganiseerd waarvoor de inwoners worden opgeroepen via het gemeentelijk infoblad.. In 2004 namen 10 inwoners van Boortmeerbeek deel aan de compostcursus, waarvan 5 personen geïnteresseerd zijn in een cursus compostmeesterwerking.
- Ook wordt jaarlijks een bijscholing en ontmoetingsmoment georganiseerd door EcoWerk voor de compostmeesters. Daarnaast worden de reeds bestaande compostmeesters ook begeleid vanuit de gemeente (vergaderingen, demonstraties, ...).

- Activiteiten compostmeesters :
 - Compostmeestervergaderingen : 1x per 2 maanden;
 - Deelname aan het weekend van de compostmeester : 1x per jaar;
 - De kringlooptuin in de Planetenwijk wordt officieel geopend in het najaar 2005;
 - Het hele jaar door hebben compostmeesters ingespeeld op de vragen van verenigingen, scholen, inwoners, ...;
 - Stand op de jaarmarkten (2 x per jaar in Boortmeerbeek, 1 x per jaar in Hever);
 - Opening van compostdemoveld op het containerpark op 19 maart 2005.

Naar **herbruikbare goederen** toe heeft de gemeente een overeenkomst afgesloten met het kringloopwinkel Spit.

A.1.6. Bedrijfsafvalstoffen vergelijkbaar met huishoudelijke afvalstoffen

Sinds het VLAREA (art. 2.1.1, 2.2.1 en 9.1§1.1°) is er een meer strikt onderscheid tussen huishoudelijk afval en bedrijfsafval. Enkel gemeentelijk straat- en veegvuil wordt nog gelijk gesteld met huishoudelijk afval en wordt samen met het restafval ingezameld en verwijderd.

Noch de productie, noch de inzameling en verwijdering van bedrijfsafvalstoffen vallen onder de bevoegdheid van de gemeente, uitgezonderd uiteraard het door de inrichtingen en de diensten van de gemeente geproduceerde "bedrijfsafval".

Ook sommige bedrijfsafvalstoffen die qua aard en samenstelling vergelijkbaar zijn met huishoudelijke afvalstoffen (GFT, PMD, KGA, papierafval, ...) kunnen nog in eenzelfde installatie verwerkt worden als de huishoudelijke afvalstoffen van dezelfde aard. Uiteraard moeten deze "bedrijfsafvalstoffen" dan ook apart worden ingezameld. Concreet betekent dit dat de gemeente niet langer *verplicht* is om deze bedrijfsgebonden GFT, PMD, KGA, papier en karton afkomstig van kleine kantoren, winkels, restaurants, scholen, e.a. in te zamelen, maar het is ook niet verboden. In die zin zou de gemeente best op korte termijn beslissen wat zij van plan is te doen met dergelijke bedrijfsafvalstoffen.

A.1.7. Zwerfvuil, sluikestorten en sluikestoken

Voor dit onderdeel wordt verwezen naar het hoofdstuk hinder.

A.1.8. Sensibilisatie en doelgroepen

Zowel inzake afvalvoorkoming als inzake het bevorderen van het selectief inzamelen is continue sensibilisatie en informatieverstrekking onontbeerlijk. Terzake zijn in het verleden (en nu nog) reeds heel wat initiatieven genomen. Het betreft o.a. :

- uitgave afvalgids (1997) : info aangaande het sorteren, recycleren en hergebruik van goederen;
- brochure "thuiscomposteren";
- afval- en recyclagekalender;
- het beschikbaar stellen van diverse folders en brochures in het gemeentehuis en via de website (www.boortmeerbeek.be);
- gemeentelijk infoblad : met regelmatig een onderdeel over milieu;
- initiatieven met scholen;
- opruimacties door de groendienst van de gemeente.

Ook door de opdrachthoudende vereniging EcoWerk wordt aan sensibilisatie gedaan, namelijk

- Kringloopnieuws : verschijnt 2 maal per jaar;
- groene lijn;
- infomobiel (wordt ter beschikking gesteld van de gemeente);
- rondleidingen (containerpark, composteerbedrijf, ...).

Door het specifiek karakter van het afval zijn vaak specifieke acties vereist, gericht naar een specifieke doelgroep. In onderstaande tabel is per doelgroep weergegeven rond welke fracties er specifieke aandacht nodig is.

Tabel 2.3. : Aandachtspunten m.b.t. doelgroepenbeleid

Fractie	Huishoudens	Gemeente	Scholen	Verenigingen*
Restfractie	☒			
GFT	☒	☒	☒	☒
PMD	☒			
Papier & karton	☒	☒	☒	☒
KGA	☒	☒	☒	
Overige	☒			

*jeugd-, sport- en andere culturele verenigingen

Voor huishoudens verdienen uiteraard alle fracties aandacht.

Voor de gemeente zijn kantoorafval (papier en KGA (correctievloeistof, inkt printers, ...)) en groenafval (bermmaaisel) belangrijk. Bermen worden niet in eigen beheer gemaaid. De aannemers die deze werken uitvoeren, zijn verplicht om het volgens de voorwaarden van de VLAREA en van het bermdecreet uit te voeren en af te voeren naar een erkende verwerker.

Gedurende het schooljaar 2004-2005 nemen 3 lagere scholen van Boortmeerbeek deel aan het duurzame scholenproject MOS (Milieuzorg Op School, uitgaand van de Provincie Vlaams-Brabant).

Ook via of met verenigingen (jeugdverenigingen, sportverenigingen en andere culturele verenigingen) kunnen initiatieven ontwikkeld worden, maar dit ligt vaak moeilijker. Rond specifieke activiteiten (fuiven, eetdagen, ...) kunnen wel bepaalde afspraken of overeenkomsten gemaakt worden om aan afvalpreventie te doen bv. het gebruik van herbruikbare bekertjes.

A.2. KNELPUNTEN

A.2.1. Algemene milieuproblemen t.g.v. afvalverwijdering

Elke vorm van verwijdering brengt milieuproblemen met zich mee. Hoewel dit momenteel geen rechtstreeks gevolg meer heeft in de gemeente, draagt de gemeente wel bij tot betreffende vervuiling. Daarbij ontstaan er volgende vormen van hinder :

- *bij afvalverbranding* : emissies van milieuvervuilende stoffen : CO₂, dioxines, PCB's, ...;
- *bij storten van afval* : ruimtebeslag, (risico bij) bodem- en grondwatervervuiling, geurhinder, emissie van CH₄, CO₂, ...;
- *het NIMBY-syndroom* : er is zeer weinig tolerantie vanuit de bevolking voor verwerkingseenheden van afval. Dit hypothekeert het vinden van een lokale oplossing, zoals voorzien in het afvalstoffenplan (verwerking liefst in eigen regio).

Elke vorm van verwijdering van afvalstoffen betekent tevens verlies aan energie en grondstoffen.

A.2.2. Knelpunten van selectieve inzameling

- *Permanente nood aan voldoende informatiedoorstroming* : door de regelmatige wijzigingen in wetgeving en reglementering is blijvende sensibilisatie nodig om een zelfde graad van selectieve inzameling te kunnen behouden. Ook de nog steeds aanwezige verschillen inzake wijze van inzameling en retributie tussen de diverse naburige gemeenten maakt een eigen blijvende sensibilisatie noodzakelijk. Bovendien kunnen deze verschillen een neveneffect (afvaltoerisme) hebben.
- *Met huishoudelijk afval vergelijkbaar bedrijfsafval* : in het VLAREA is voorzien dat beide afvalstromen volledig gescheiden moeten zijn, wat niet altijd logisch is. Ook op het containerpark kan dit tot problemen leiden.
- *Beperkte eigen gemeentelijke bevoegdheid* : de huisvuilomhaling gebeurt in intercommunaal verband, door de opdrachthoudende intergemeentelijke vereniging EcoWerk. Gezien de omvang van het afvalprobleem is een strikt gemeentelijke aanpak ook niet meer haalbaar (en wenselijk). Deze intergemeentelijke vereniging is ook de verwerker van het GFT-afval. De beslissingen op het vlak van ophaling en verwerking komen tot stand in overleg met de vennoten (gemeenten) en zijn niet gericht op de beleidskeuze van één gemeente. Het optimaliseren van de eigen inbreng in de intergemeentelijke vereniging is dus een blijvende taak van het gemeentebestuur.
- *Ongewenste neveneffecten* : het selectief inzamelen vraagt meer inspanningen van de inwoners. Ook de retributie die gevraagd wordt per ophaling kan sommigen een doorn in het oog zijn. Dit alles kan leiden tot toename van het sluikstoken en sluikstorten.
- *Sensibilisatie rond afvalverwerking* : de burgers hebben te weinig kennis over hoe het opgehaalde afval verwerkt wordt. Dit kan leiden tot onvoldoende bereidheid tot selectieve inzameling. Tevens kan men door hiervan op de hoogte te zijn, een beter inzicht krijgen in de kostprijs van de afvalverwerking.
- *Kostprijs afvalinzameling en verwerking* : de kostprijs voor de afvalverwerking is voor de gemeente reeds hoog. De mogelijkheden om hieraan te sleutelen via heffingen en retributies zijn beperkt. Deze kostprijs kan wegen op de bereidheid van het gemeentebestuur om nog andere uitgaven te doen zoals gemeentelijke subsidies toekennen ter bevordering van preventie van afval. Hierdoor kan een efficiënt preventiebeleid in de verdrinking komen en dit ondanks de mogelijke besparingen (op lange termijn).
Door de invoering van het DIFTAR-systeem kan de kostprijs voor de gemeente gedrukt worden, ten nadele van de burgers (principe van "de vervuiler betaalt").
- *Beter sorteergedrag van het huishoudelijk afval* : met het oog op een efficiëntere inzameling en ophaling te bereiken is het nodig blijvend aandacht te besteden aan een hogere zuiverheidsgraad van de diverse ingezamelde fracties.
- *Teveel ingezameld GFT per inwoner* : de ingezamelde GFT in 2003 is ruimschoots meer dan het arrondissementeel gemiddelde.

A.2.3. Knelpunten uitbouw preventiebeleid

- *Onvoldoende uitgebouwd preventiebeleid* : afvalpreventie, wat conform de doelstellingen van het Vlaams Gewest eigenlijk prioritair zou moeten zijn, heeft nog niet tot een markant effect geleid. Het blijft de zwakke schakel in de afvalproblematiek, maar dit probleem moet in de eerste plaats op hoger niveau opgelost worden. De bevoegdheid van een gemeente is hier immers zeer beperkt. Op het product- en verpakkingsbeleid van de industrie (FOST Plus) heeft de gemeente helemaal geen vat, er kan hoogstens via allerlei kanalen gelobbyd worden. Enkel inzake sensibilisatie kunnen de inspanningen van de gemeente nog wel toenemen. De gemeente kan zich hierbij meer dan in het verleden richten op het aankoopgedrag en de (eigen) legale verwerking van afval (bv. thuiscomposteren).
- *Tegenstrijdige belangen* : preventie kan leiden tot reductie van de inkomsten van de recyclage- en afvalverwerkingsbedrijven. Voor de verwerking van het afval zijn echter vaak dure investeringen noodzakelijk in verwerkingseenheden (bv. participatie in de oven van Drogenbos, de exploitatie van een GFT-composteerinstallatie), die meer rendabel zijn naargelang meer afval kan worden verwerkt. Hoewel voor de gemeente (en voor het milieu) de keuze voor meer preventie evident is, kan dit belangenconflict de besluitvorming toch bemoeilijken, vermits de gemeente via de intergemeentelijke vereniging ook mee participeert in de verwerking.
- *Arbeidsintensiviteit van een eigen gemeentelijk preventiebeleid en vrijblijvend karakter van dit beleid* : de voorbereiding en uitwerking van een preventiebeleid en de volgehouden sensibilisatie vereist de permanente inzet van personeel. Indien deze taak uitsluitend op de schouders van de milieuambtenaar terechtkomt, is deze extra belasting onwerkbaar. Bijkomend personeel, bv. ingehuurd bij gespecialiseerde bureaus, of intensieve samenwerking met de intergemeentelijke vereniging Interleuven, is zowel bij het opstarten als bij de voortzetting van een preventiebeleid noodzakelijk. Hoe dan ook, dit voorkomingbeleid zal beperkt moeten blijven tot stimulering vermits de meeste preventiemaatregelen door een gemeente niet afdwingbaar zijn.
- *Grote hoeveelheid ingezameld GFT* : in Boortmeerbeek wordt er een te grote hoeveelheid GFT ingezameld en dit ondanks het landelijk karakter van de gemeente. Een grote meerderheid van de gezinnen is in staat om aan thuiscompostering te doen. Sensibilisatie en bewustwording rond 'thuiscomposteren' is dus noodzakelijk.

A.2.4. Beleidsbeperkingen

Reeds hoger werden een aantal beleidsbeperkingen vermeld. Hier zijn ze gegroepeerd samengebracht :

- *Beleid op hoger niveau is bepalend* : voorlopig wordt ook op hoger niveau (intergemeentelijke vereniging, provincie, gewest) gekozen voor de oplossing van het afvalprobleem via een goed uitgebouwde selectieve ophaling en verwerking. Ook op vlak van preventie moeten in de eerste plaats de maatregelen op gewestelijk of Europees niveau genomen worden. De gemeentelijke impact is hier beperkt.
- *Nood aan continuïteit in reglementering* : het is niet aangewezen de reglementering en opties te vaak te wijzigen, zeker als dit telkens nieuwe of andere inspanningen vraagt van de burger. Dit kan immers tot negatieve reacties leiden van de burgers. Gezien de snelle evolutie de voorbije jaren, is daarom voorzichtigheid geboden.

A.3. DOELSTELLINGEN

Algemeen onderschrijft de gemeente de doelstellingen van de Vlaamse en provinciale overheid en stelt zij zich tot doel deze doelstellingen te realiseren i.s.m. de intergemeentelijke vereniging, waarbij de gemeente zal trachten haar rol in het bestuur van de intergemeentelijke vereniging maximaal te gebruiken om de realisatie van haar beleidsdoelstellingen mogelijk te maken.

A.3.1. Optimalisatie selectieve inzameling

Overeenkomstig de doelstellingen van het Vlaams Gewest, heeft ook de gemeente zich geëngageerd om maatregelen te treffen ter reductie van de restfractie van huishoudelijk afval.

De gemeente bevindt zich voor restfractie reeds onder het streefdoel voor Vlaanderen dat vastligt op 150 kg/inwoner. Deze positieve tendens zal blijvende inspanningen vergen van de gemeente en de inwoners om op het huidig niveau te blijven.

GFT-fractie verminderen : de opgehaalde fractie GFT ligt ver boven het arrondissementeel gemiddelde. Het moet mogelijk zijn deze hoeveelheid te verminderen door o.a. het 'thuiscomposter' te bevorderen en sensibilisatie er rond te voeren.

De optimalisatie van de selectieve inzameling zal in de eerste plaats gerealiseerd worden door het evalueren en verdere optimaliseren van het huidig systeem van de selectieve inzameling. Bijvoorbeeld inzake de inzameling van PMD blijven er vragen (zoals : Waarom mag niet alle plastic in de PMD-zak? Wat is de betekenis van het groene punt?). De gemeente zal terzake bij de intergemeentelijke vereniging EcoWerk in de mate van het mogelijke een stimulerende en sturende rol spelen, waarbij getracht wordt te komen tot een meer duidelijke afspraak met FOST Plus.

Uiteraard moet ook preventie bijdragen tot het bereiken van deze doelstelling (zie verder).

A.3.2. Preventie

Zoals op nationaal vlak zal ook de gemeente afvalpreventie als het belangrijkste te realiseren onderdeel van haar afvalbeleid beschouwen. Hiertoe zal de gemeente werk maken van een specifiek *afvalpreventiebeleid*, bestaande uit een samenhangend geheel van beleidsmatige opties, financiële omkadering, organisatorische maatregelen en ondersteunende sensibilisatie. Dit zal op termijn moeten gerealiseerd worden. Gezien de bevoegdheden zal de gemeente zich vooral echter beperken tot een voorbeeldfunctie en sensibilisatie waarbij een gedragsverandering (aanpassing koopgedrag) bij de inwoners beoogd wordt. Ook het hergebruik via het kringloopcentrum zal meer intensief worden gepromoot, alsook het gebruik van de stickers tegen ongewenst drukwerk. Specifieke acties naar scholen en andere doelgroepen toe, zullen opgezet of verder gezet worden.

De gemeente wil de doelstellingen bereiken via :

- het principe 'de vervuiler betaalt' zo ruim mogelijk toe te passen, o.a. naar milieu-impact toe;
- een aangepast en voortdurend geactualiseerd politie- en retributiereglement;
- doorgedreven sensibilisatie waarbij de inwoners bij de preventieopzet worden betrokken;
- actief stimuleren van thuiscompostering;
- voorbeeldfunctie binnen eigen gemeentelijke werking;
- intense samenwerking met het afvalpreventieteam van de intergemeentelijke vereniging EcoWerk m.b.t. het uitvoeren van dit preventiebeleid, waarbij actief wordt deelgenomen aan projecten van de provinciale en intergemeentelijke vereniging inzake preventie.

A.3.3. Reductiedoelstellingen

Per fractie (o.a. voor restafval, GFT, glas, PMD en papier en karton) stelt de gemeente een maximale reductie en/of behoud voorop tegen 2009. Dit kan de gemeente onder meer bewerkstelligen door sensibilisatiecampagnes te voeren. Het verminderen van de GFT-fractie verdient bijzondere aandacht.

A.3.4. Beperking neveneffecten

Meer op lokaal vlak zal de gemeente trachten de negatieve neveneffecten van een consequent afvalbeleid te beperken tot een minimum. Naast sensibilisatie zal dit nagestreefd worden door efficiëntere controle en bestraffing van sluikstoken en sluikstorten en een vlotte, efficiënte verwijdering ervan.

A.3.5. Beheer gemeentelijk afval

Tengevolge van de werking van de gemeentelijke diensten ontstaat er ook gemeentelijk bedrijfsafval. De gemeente zal dit inventariseren en een actieplan opstellen en uitvoeren om de hoeveelheid te verminderen, in de eerste plaats om haar voorbeeldfunctie in het kader van de sensibilisatie te kunnen waarmaken.

Inzake beheer en verwijdering zal aan de bepalingen van het afvalstoffenplan worden voldaan.

Voor specifieke afvalstoffen zal een eigen gepaste oplossing gezocht worden, zoals :

- verwerking groenafval : door maximale zelfcompostering en hergebruik;
- maximaal hergebruik van recupereerbaar afval (bv. bouwafval), inert afval en slib, overeenkomstig de bepalingen van het VLAREA.

A.4. ACTIES

Een belangrijk gedeelte van de acties bestaat erin om de bestaande acties i.v.m. selectieve inzameling en preventie te verbeteren of te optimaliseren. Daarnaast worden ook enkele nieuwe acties voorgesteld. Deels zijn de acties gebaseerd op de actieplannen die voorzien zijn in het actieplan in het kader van optie 7. De acties trachten ook te beantwoorden aan de bepalingen van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst, cluster vaste stoffen (voorheen actieplan optie 7 : duurzaam gemeentelijk beleid).

Alle acties verwijzen naar de intergemeentelijke vereniging EcoWerk, ook ingevolge het decreet intergemeentelijke samenwerking en de oprichting van de nieuwe intergemeentelijke vereniging.

ACTIE AF1.

VERBETERING BESTAANDE INITIATIEVEN I.V.M. SELECTIEVE INZAMELING

▪ Doelstellingen

- Reductie van hoeveelheid te verwerken restafval;
- Verhogen recyclage en hergebruik.

▪ Beschrijving van de actie

De bestaande acties i.s.m. de intergemeentelijke vereniging die moeten resulteren in een correcter sorteergedrag, zullen voortgezet en aangevuld worden met specifieke acties :

- *Betere toepassing gemeentelijk afvalreglement door specifieke controleacties* : de controle op de aangeboden fracties, o.a. voorbeeldcontroles bij leidinggevende personen (politici, voorzitter MAR, ...), moet in de eerste plaats een preventieve werking hebben en de bevolking aanzetten tot een correct sorteergedrag. De controle op sluijkstroken en sluijkstorten moet ook door bestraffing in een preventief effect ressorteren.
- *Sensibilisatie rond afvalverwerking* : i.v.m. kostprijs en betere selectieve inzameling.
- *Aanpassing gemeentelijk afvalreglement en retributiereglement* : overname typereglementen, opgemaakt door OVAM, waarbij o.a. nagegaan kan worden of een meer gedifferentieerd betalingsstelsel niet wenselijk is. Ook voor het afval van KMO's en zelfstandige ondernemingen (ZO's) moet een oplossing voorzien worden.
- *Voortzetting bestaande sensibilisatie-initiatieven* :
 - * Gemeentelijk infoblad : artikels m.b.t. selectieve inzameling afval, o.a. artikels m.b.t. kostenstructuur zijn zeker vereist bij aanpassing van retributie en bij een eventuele invoering van DIFTAR.
 - * Publicaties EcoWerk : Kringloopnieuws, afvalkalender met sorteerregels, infobrochure containerpark, infobrochure KMO-containerpark, infobrochure over de verwerking van de selectief ingezamelde fracties, ...
 - * Sorteerijs FOST Plus.

De kosten inzake sensibilisatie zitten grotendeels vervat in de kosten die worden aangerekend voor de ophaling en verwerking van de diverse afvalfracties door de intergemeentelijke vereniging EcoWerk.

▪ Actiefiche

Soort actie	Taak/project AF1 : acties ter verbetering sorteergedrag	
Inkadering	MINA 3	Project 12 uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen 2003-2007
	Provinciaal milieubeleidsplan	Project 4 samenwerking voor een gestroomlijnd huishoudelijk afvalbeleid
	Milieuconvenant, cluster vaste stoffen (voorheen opties 4 en 7)	
Wetgeving	Afstoffendecreet, VLAREA, afvalstoffenplan 1997-2001	
Initiatiefnemer	Milieudienst	
Betrokkenen	Milieudienst, IGM, intergemeentelijke vereniging EcoWerk	
Doelgroepen	Bevolking	
Planning	2005-2009	
Kost	Sensibilisatie is vervat in ophaal- en verwerkingskost van afval	

ACTIE AF2. MEER CORRECTE TOEPASSING VAN PRINCIPE 'DE VERVUILER BETAALT' BIJ AFVALINZAMELING

- **Doelstellingen**
 - Reductie van hoeveelheid te verwerken restafval;
 - Verhogen recyclage en hergebruik;
 - Meer correcte toepassing principe van "de vervuiler betaalt";
 - Invoeren van DIFTAR-systeem in het containerpark.
- **Beschrijving van de actie**

De bestaande acties i.s.m. de intergemeentelijke vereniging zullen voortgezet en aangevuld worden met specifieke acties, die moeten resulteren in een correcter sorteergedrag.

 - *Aanpassing retributiereglement* (zie ook reeds actie AF1) :
Een laatste aanpassing van het retributiereglement gebeurde op 19-12-2004. Een nieuwe aanpassing is nodig/wenselijk bij elke aanpassing van het inzamelsysteem.
 - *DIFTAR* :
De gemeente onderzoekt de mogelijkheid tot invoeren van DIFTAR op het containerpark.
- **Actiefiche**

Soort actie	Project AF2 : aanpassing retributie	
Inkadering	MINA 3	Project 12 uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen 2003-2007
	Provinciaal milieubeleidsplan	Project 4 samenwerking voor een gestroomlijnd huishoudelijk afvalbeleid
	Milieuconvenant : optie 4 en optie 7	
Wetgeving	Afstoffendecreet, VLAREA, afvalstoffenplan 1997-2001	
Initiatiefnemer	Milieudienst	
Betrokkenen	Milieudienst, IGM, intergemeentelijke vereniging	
Doelgroepen	Bevolking	
Planning	2005 : aanpassing retributie, opvolging invoering DIFTAR 2006-2009 : aansluiting op DIFTAR-systeem indien positief geëvalueerd	
Kost	Aanpassing retributie : verhoging inkomsten Invoering DIFTAR : normaal geen negatief effect op gemeentelijke begroting	

ACTIE AF3. VOORKOMEN VAN ONTWIJKGEDRAG

Zie actie HI08.

ACTIE AF4. SENSIBILISATIEACTIES AFVALPREVENTIE : VOORTZETTING EN ACTIVERING BESTAANDE INITIATIEVEN

- **Doelstellingen**
 - Verminderen totaal aanbod van huishoudelijk afval.
- **Beschrijving van de actie**

Naast de in de actie AF5 (thuiscomposter) vermelde acties zal de gemeente ook (verder) medewerking verlenen aan diverse sensibilisatieacties, zowel acties vermeld in het provinciaal milieubeleidsplan als andere.

Bestaande algemene acties

- *Promotiestickers tegen reclaimedrukwerk* :
 - * verdeling stickers via gemeentehuis;
 - * promotie voor stickers;
 - * bijhouden bestand gebruikers van stickers en bijhouden klachten.

- *Stimulering afzet herbruikbaar afval via kringloopcentra* :
 - * voortzetting samenwerking met kringloopcentrum en behoud inzamelmogelijkheid via containerpark;
 - * promotie met o.a. verdeling provinciale brochure, regelmatig infoartikels in infoblad.
- *Participeren in preventieacties* : door de intergemeentelijke vereniging EcoWerk worden jaarlijks één of meerdere projecten ingediend ter subsidiëring door de provincie (actie opgenomen in provinciaal milieubeleidsplan). Voor deze preventieacties (in het verleden reeds acties “afvalarm winkelen”, “linnen boodschappentasactie” e.d.) wordt ook (financiële en logistieke) steun gevraagd aan de gemeente. De gemeente kan natuurlijk ook altijd zelf een project indienen bij de provincie.

Acties gericht naar scholen

- *Actie MOS* :
De gemeente ondersteunt scholen (of duurzame scholen) om aan afvalpreventie en andere duurzaamheidsinitiatieven deel te nemen.
- *Promotie bestaande (en toekomstige) projecten* :
O.a. het project van FOST Plus zal gepromoot worden, maar ook andere initiatieven van de hogere overheid naar scholen toe zullen steeds gepromoot worden bij de diverse scholen in de gemeente.

Bijkomende acties

- *Actie afvalarme evenementen* :
 - * Voorzien van de nodige afvalbakken voor selectieve inzameling van afval;
 - * Introductie van herbruikbare plastic drinkbekers op (openlucht) evenementen.

▪ Actiefiche

Soort actie	Sensibilisatie AF4 : sensibilisatie-initiatieven m.b.t. afvalpreventie	
Inkadering	MINA 3	Project 4 samenwerking voor een gestroomlijnd huishoudelijk afvalbeleid
	Provinciaal milieubeleidsplan	Project 11 afvalvoorkoming via proces- en productbeleid
	Milieuconvenant, clusters vaste stoffen (voorheen opties 4 en 7)	
Wetgeving	Afstoffendecreet, VLAREA, afvalstoffenplan 1997-2001	
Initiatiefnemer	Milieudienst	
Betrokkenen	Milieudienst, provincie, intergemeentelijke vereniging EcoWerk	
Doelgroepen	Bevolking, scholen, bedrijven, specifieke doelgroepen	
Planning	2005-2009	
Kost		

ACTIE AF5.

AFVALPREVENTIE : VOORKOMEN VAN GFT, GROENAFVAL EN SNOEIHOUD

▪ Doelstellingen

- Verminderen totaal aanbod aan GFT en groenafval en snoeihout.

▪ Beschrijving van de actie

- *Promotie thuiscompostering* :
 - * aanbieding van compostelementen. De inwoners kunnen tegen zeer voordelige tarieven compostelementen aankopen;
 - * verdeling infobrochure “composteren kan je leren” en infobrochures van VLACO;
 - * promotie voor het volgen van de cursus thuiscomposteren door inwoners;
 - * ondersteuning werking compostmeesters : onderhoud demostand “thuiscompostering” op containerpark, organisatie van infoavonden (zie hoger) en deelname aan de “Dag van de compost” van VLACO;
 - * inrichting kringlooptuin in de Planetenwijk.
- *Voorkomen snoeihoutafval* :
 - * voortzetting huis-aan-huis ophaling van snoeihout (2x per jaar);
 - * verhakselen van snoeihout op het containerpark;
 - * promotie gebruik van houtsnippers.

- *Specifieke doelgroepenbenadering* : er zal getracht worden om via bestaande organisaties (bv. Velt, eco-teams) het thuiscomposteren te promoten.
- *Voorbeeldfunctie van de gemeente* : verkleinen van gemeentelijk groenafval van diverse terreinen (pleinen en parken, kerkhoven, ... op eigen gronden), inrichting en gebruik demoveld door eigen diensten, gebruik van verhakseld snoeihout, ...

▪ Actiefiche

Soort actie	Sensibilisatie AF5 : promotie thuiscomposteren	
Inkadering	MINA 3	Project 11 afvalvoorkoming via proces- en productbeleid
	Provinciaal milieubeleidsplan	Project 4 samenwerking voor een gestroomlijnd huishoudelijk afval
	Milieuconvenant, clusters vaste stoffen (voorheen opties 4 en 7)	
Wetgeving	Afstoffendecreet, VLAREA, afvalstoffenplan 1997-2001	
Initiatiefnemer	Milieudienst	
Betrokkenen	Milieudienst, provincie, intergemeentelijke vereniging EcoWerk	
Doelgroepen	Bevolking, scholen, bedrijven	
Planning	2005-2009 : promotie en subsidiëring thuiscomposteren	
Kost	Opbrengst : minkost ophaling en verwerking GFT-afval	

ACTIE AF6.

INTERNE MILIEUZORG : AFVALARME GEMEENTELIJKE WERKING

▪ Doelstellingen

- Reductie van hoeveelheid door de gemeente geproduceerd restafval door preventie;
- Verhoging recyclage en hergebruik gemeentelijk afval;
- Voorbeeldfunctie gemeente.

▪ Beschrijving van de actie

- *Opmaak intern milieuzorgsysteem voor afvalpreventie en afvalinzameling – milieugedragscan* : Per dienst en per gebouw/inrichting werd reeds een milieugedragscan uitgevoerd. Hierin werden de mogelijkheden en prioriteiten inzake afvalpreventie nagegaan. Op basis hiervan en in overleg met de betrokken diensten werd een milieuzorgsysteem opgemaakt per locatie met per fractie de maatregelen inzake afvalpreventie (afvalpreventieplan) en inzameling die van toepassing zijn. Bij de invoering van het systeem en daarna op regelmatige basis zullen er sensibilisatieacties gevoerd worden bij de betrokken diensten en gemeentepersoneel. Dit om een maximale navolging te bekomen.
- *Promotie afvalpreventie* : Naast het voorkomen van afval heeft het milieuverantwoord intern afvalbeheer ook de bedoeling sensibiliserend te werken. Deze voorbeeldfunctie heeft pas effect als er ook actief informatie-uitwisseling naar de bevolking toe plaatsvindt. De bevolking wordt daarom op regelmatige basis op de hoogte gebracht van alle initiatieven en van de gerealiseerde resultaten (verminderde hoeveelheid afval) via infobladen, de website van de gemeente, de infopanelen, ... Dit vergt uiteraard de nodige opvolging van deze acties.

▪ Actiefiche

Soort actie	Taak AF6 : afvalarme gemeentelijke werking	
Inkadering	MINA 3	Project 37 interne milieuzorg
	Provinciaal milieubeleidsplan	-
	Milieuconvenant, clusters vaste stoffen (voorheen opties 4 en 7)	
Wetgeving	Afstoffendecreet, VLAREA, afvalstoffenplan 1997-2001	
Initiatiefnemer	Milieudienst	
Betrokkenen	Milieudienst, provincie, IGM, intergemeentelijke vereniging	
Doelgroepen	Gemeentelijke diensten	
Planning	2003-2004 : opmaak milieuzorgsysteem voor diverse gemeentelijke inrichtingen 2005-2009 : afvalvriendelijke werking gemeentelijke diensten 2005-2009 : zelfcompostering van het eigen groenafval	
Kost		

B. Milieuverantwoord productgebruik

B.1. INVENTARISATIE

Inleiding

Milieuverantwoord productgebruik is het efficiënt inzetten van producten en een keuze maken voor producten en/of systemen die de minste milieueffecten veroorzaken in hun volledige levensloop, m.a.w. van grondstoffase over de productie- en gebruiksfase tot en met de afvalfase. Dit betekent dat er gestreefd wordt naar de beperking van de uitputting van grondstoffen en van de milieuschade bij de productie, bij het gebruik en bij de verwerking na gebruik van het product.

Over de hieronder vermelde producten zijn op de website van STIP (www.stip.ovam.be) informatiefiches beschikbaar. De fiche is opgebouwd volgens een vast stramien en bevat zes onderdelen :

1. een productomschrijving;
2. keuzecriteria;
3. een keuzewijzer;
4. het steunpunt/kenniscentrum voor meer informatie;
5. een verwijzing naar praktijkvoorbeelden;
6. criteria voor overheidsbestekken.

B.1.1. Kantoomaterialen

Kantoomaterialen omvatten o.a. gebruik van recyclagepapier, potloden, balpennen, hervulbare toners, kopieerapparaten, computers, printers, ...

De voorkeur voor de aankoop en gebruik van een bepaald soort kantoomateriaal is gebaseerd op 3 criteria namelijk omtrent afvalvoorkoming, omtrent de samenstelling van het product en omtrent de energiebron :

- Het *criterium omtrent afvalvoorkoming* is gesteund op 2 pijlers, namelijk hergebruik van een product en grootverpakking in plaats van individueel verpakte materialen.
- Het *criterium omtrent de samenstelling van het product* is gevormd op basis van meerdere argumenten namelijk :
 - Kleurstoffen : De meest geschikte kleurstoffen zijn deze die voldoen aan de reglementering voor de verpakking van voedingsmiddelen.
 - Bindmiddel : Bindmiddelen op basis van natuurlijke grondstoffen zijn minder milieubelastend dan de synthetische.
 - Oplosmiddel : Oplosmiddelen op basis van water zijn de meest milieuvriendelijke. In 2de instantie wordt ethanol als oplosmiddel geaccepteerd. Alle andere oplosmiddelen zijn te vermijden (trichloorethaan, benzine, toluen, xyleen, benzeen).
 - Bewaarmiddel : Aangewezen zijn bewaarmiddelen toegelaten in de voeding.
 - Behandeling van materialen : Er wordt geopteerd voor ongelakte en ongeverfde materialen.
 - Milieubesparende materialen : Materialen die grondstoffen bevatten die hernieuwbaar, gerecycleerd, recycleerbaar, biologisch afbreekbaar, duurzaam zijn of bij de productie minder schadelijk voor het milieu.
- *Criterium omtrent de energiebron* : Als iets werkt op basis van manuele of mechanische energie is dat te verkiezen. Vervolgens is energie uit hernieuwbare bronnen zoals zonne-energie beter dan energie uit niet-hernieuwbare bronnen (fossiele brandstoffen) of kernenergie.

Situatie in de gemeente Boortmeerbeek

Tot op heden werd er weinig rekening gehouden bij de aankoop van kantoormaterialen met de milieuvriendelijkheid van deze producten. Tevens worden de inwoners hierover niet gesensibiliseerd.

Concrete acties :

- Promotie voor de ja-nee en nee-nee sticker. Op die manier weert men onnodig reclamedrukwerk;
- Eenzijdig bedrukt papier wordt gebruikt als kladpapier;
- Promoten van dubbelzijdig afdrukken of kopiëren met de printer of het kopietoestel;
- Gebruik van e-mail promoten i.p.v. briefwisseling.

Sensibilisatie :

- Een artikel op de website www.Boortmeerbeek.be i.v.m. 'papierverbruik';
- Brochure 'OVAMs herbruikbare agenda' ('papier is echt niet zo geduldig');
- Adviezen werden gegeven via balie en telefoon.

Via het project voor basisscholen (Milieuzorg Op School 2004-2005) worden de scholen aangezet tot het verminderen van het papier en het gebruik van recyclagepapier. Bij leasing of aankoop van een kopieerapparaat zullen de scholen eisen stellen zoals de mogelijkheid van recto-verso kopiëren, gebruik te kunnen maken van kringlooppapier, ...

B.1.2. Cateringproducten

Dit omvat o.a. gebruik van biologische producten, bestek en servies.

De productie, bereiding en consumptie van voeding zal altijd een milieu-impact hebben maar er kunnen wel een aantal maatregelen getroffen worden zodat de aangeboden voeding een milieuvriendelijkere levenscyclus doorloopt.

Het begint reeds bij de productie van de voeding. Als consument kan men hieraan weinig veranderen maar men kan wel kiezen voor milieuvriendelijker en verpakkingsarm voedsel. In de totale voedselketen van producent tot consument gaat heel wat van de voedselproductie verloren. Een deel van dit verlies is niet te vermijden namelijk de niet-consumeerbare delen van het voedsel zoals bijvoorbeeld botten, schil, klokhuis, ... Het andere deel van de verliezen is echter wel te vermijden. Deze verliezen zijn namelijk het gevolg van bedorven voedsel en maaltijdresten. Ook tijdens het serveren van maaltijden kunnen een aantal maatregelen getroffen worden om afval en andere milieu-impacten te vermijden. Tot slot is het belangrijk om de juiste maatregelen te treffen voor het afval dat toch nog ontstaat.

*Situatie in de gemeente Boortmeerbeek*Concrete acties :

- Water en frisdrank worden in glazen flessen van 1 liter aangekocht;
- Gebruik van servies en bestek i.p.v. wegwerpbekers;
- Gebruik van suiker uit een kiloverpakking.

Sensibilisatie :

Er zijn totnogtoe geen artikels verschenen i.v.m. cateringproducten.

B.1.3. Schoonmaakmiddelen

Het betreft o.a. milieuvriendelijke schoonmaakmiddelen

Schoonmaakactiviteiten hebben een negatief effect op het milieu. Het schoonmaken van gebouwen is milieubelastend door water- en energiegebruik, het gebruik van chemische producten en het ontstaan van afvalwater. Na het schoonmaken ontstaat afval aan doeken, moppen en verpakkingen. Bovendien is geen enkel schoonmaakmiddel vriendelijk voor het milieu. Tijdens de productie van reinigingsmiddelen ontstaat er watervervuiling, luchtvervuiling en afval.

Bij de beoordeling van de invloed van producten op het leefmilieu moet men zoveel mogelijk vertrekken van een 'van wieg tot graf'-benadering. Daarbij worden in de mate van het mogelijke de milieueffecten vanaf de grondstofwinning via de gebruiksfase tot aan de afvalfase bekeken. Bij de beoordeling van producten wordt over het algemeen gekeken naar de samenstelling en de hoeveelheid actieve bestanddelen, de oorsprong van het product (hernieuwbare versus niet-hernieuwbare grondstoffen), de toxiciteit (giftigheid), de biologische afbreekbaarheid, het eventueel ontstaan van stabiele metabolieten of stofwisselingsproducten en de gezondheidsaspecten. Over een aantal chemische stoffen die gebruikt worden in reinigingsmiddelen is relatief veel informatie beschikbaar, over andere stoffen dan weer veel minder bekend. Voorts is het soms moeilijk in te schatten wat de effecten zijn van een combinatie van verschillende stoffen. Soms hebben stoffen een vrij onschuldig gedrag wanneer ze individueel voorkomen, maar vertonen ze in combinatie met andere stoffen, schadelijke effecten.

Situatie in de gemeente Boortmeerbeek

In 2003 heeft het poetspersoneel een opleiding gekregen over het juiste gebruik van schoonmaakmiddelen (welke, hoe gebruiken) en de milieuvriendelijkheid ervan. Bij aankoop van schoonmaakmiddelen wordt rekening gehouden met de milieuvriendelijkheid van deze producten.

B.1.4. Materialen voor tuin- en groenaanleg, -onderhoud en meubilair

Dit omvat ondermeer reductie bestrijdingsmiddelen, secundaire grondstoffen (compost), aanleg van afvalarme groenvoorzieningen.

B.1.4.1. Bestrijdingsmiddelen

Hiervoor wordt verwezen naar het onderdeel hinder/bodem.

B.1.4.2. Secundaire grondstoffen/compost

Als secundaire grondstof is compost de aangewezen bodemverbeteraar bij aanleg en onderhoud van sportvelden, parken, groenvoorzieningen en privé-tuinen. Compost is ook een aangewezen bestanddeel van milieuverantwoorde potgrondmengsels en van teelaarde aangerijkt met organisch materiaal. Bij tuinonderhoud kan compost aangewend worden als bodemverbetering en basisbemesting voor bloemperken, gazons en struwelen. Compost met VLACO-label voldoet aan bepaalde voorwaarden (zoals opgenomen in het VLAREA) en kan bijgevolg gebruikt worden als secundaire grondstof.

Dit onderdeel werd reeds eerder besproken in het deel afvalstoffen (voorkomen van GFT-afval).

B.1.5. Bouw- en onderhoudsmaterialen

Dit omvat o.a. gebruik duurzaam geëxploiteerd hout (FSC), breekpuin met COPRO-keuring, verf.

B.1.5.1. FSC-hout

De letters FSC staan voor Forest Stewardship Council wat neerkomt op een internationale Raad voor Duurzaam Bosbeheer. Dit is een organisatie waarin vooruitstrevende boseigenaars, houthandelaars, milieugroepen en vertegenwoordigers van lokale bevolkingen samenwerken om wereldwijd het bosbeheer te verbeteren. Doel van deze raad is zowel in de noordelijke als de zuidelijke bossen een ecologische en sociaal verantwoorde manier van houtproductie te stimuleren. De hout- of papierproducten die afkomstig zijn uit een FSC-gekeurd bos dragen het FSC-label. Elke stap die het hout doorloopt, de zogenaamde Chain of Custody (CoC), wordt gecontroleerd door een onafhankelijke organisatie. Dit label wordt ondersteund door het Wereldnatuurfonds (WWF). Op de website is er een lijst met verdelers van FSC-hout in België te vinden.

Het aanbod van FSC-gelabeld hout en houtproducten neemt langzaam toe in België. Certificering van bossen kan als gevolg hebben dat meer en andere houtsoorten op de markt zullen komen door een ander bosbeheer. Nu zijn we als consument vaak ingesteld op het gebruik van een zeer beperkt aantal houtsoorten vb. meranti-hout voor buitenschrijnwerk. Het is logisch dat het overdadig gebruik van bepaalde houtsoorten een enorme druk creëert op deze houtsoorten. Het is dus aan te raden een breder aantal houtsoorten te gebruiken. Zo zal het veel gebruikte meranti-hout zelden het FSC-label dragen, maar er zijn genoeg alternatieven met een FSC-label die voor dezelfde doeleinden gebruikt kunnen worden.

Situatie in de gemeente Boortmeerbeek

In het kader van de samenwerkingsovereenkomst, art. 5.2.2§6, verplicht de gemeente Boortmeerbeek er zich toe een gebruiksregister van FSC-hout aan te leggen. Een dergelijk register moet zo uniform mogelijk bijgehouden worden om de evaluatie van het milieuverantwoord productgebruik door het Gewest en om een vergelijking tussen de verschillende gemeenten mogelijk te maken. Het Gewest zou hiertoe een modelgebruiksregister ontwikkelen. Aangezien dit in 2005 nog niet ter beschikking gesteld werd, heeft de gemeente Boortmeerbeek een eigen gebruiksregister bijgehouden.

Sinds 2001 werd het gebruik van FSC-gelabeld hout (of equivalent) opgenomen in de bestekken van nieuwbouw of verbouwing van gemeentelijke gebouwen. Een groot knelpunt is dat niet alle materialen uit dit FSC-gecertificeerd hout te verkrijgen zijn. Toch wordt er moeite gedaan om het gewenste materiaal vervaardigd uit FSC-hout te bemachtigen.

Concrete toepassing :

Bij de verbouwing van de gemeentelijke bibliotheek wordt FSC-hout gebruikt waar mogelijk.

Sensibilisatie :

Er zijn een heel aantal artikels verschenen i.v.m. FSC-hout :

- Website www.Boortmeerbeek.be : 'FSC-hout';
- *Milieutips* op de Milieudienst van het gemeentehuis : 'spaar de bossen, koop FSC-hout' (samenwerkingsverband IL, Haviland, IGO-Leuven, provincie Vlaams-Brabant);
- Brochure '*tips op een rij over duurzaam en financieel haalbaar bouwen en verbouwen*', folder van WWF te verkrijgen in het gemeentehuis.

B.1.5.2. Secundaire grondstoffen

Puinggranulaten

De COPRO-certificering is een kwaliteitskeuring van niet-verontreinigde puinggranulaten door de onafhankelijke instelling vzw Controle Producten. De keuring heeft een wettelijke basis : alle inerte granulaten en asfaltgranulaten die men wenst te laten hergebruiken, moeten overeenkomstig het VLAREA gekeurd worden door de vzw COPRO. Door de certificering wenst de overheid de kwaliteit en dus het verantwoord gebruik van gerecycleerde puinggranulaten bij diverse bouwwerken te stimuleren. In het kader van de samenwerkingsovereenkomst, art. 5.2.2.§3.1°, verplicht de gemeente Boortmeerbeek zich ertoe een aanzet te geven tot het stimuleren van het milieuverantwoord productgebruik in de eigen werking van de gemeentelijke diensten.

Situatie in de gemeente Boortmeerbeek

Het breekpuin dat op de gemeente aangewend wordt is COPRO-gekeurd. Dit wordt ondermeer gebruikt voor de aanleg van voetpaden.

B.1.5.3. Verven

Verf kan worden ingedeeld in twee hoofdgroepen : synthetische verf van petrochemische afkomst en natuurverf afkomstig van natuurlijke grondstoffen. Elke hoofdgroep kan op zijn beurt worden onderverdeeld in twee groepen : de watergedragen verven en de solventgedragen verven. Naargelang het gebruikte bindmiddel en de verhouding tussen de hoofdbestanddelen ontstaan de verschillende verfsoorten.

Naast de keuze voor een milieuvriendelijke verfsoort is het om de milieubelasting te minimaliseren ook belangrijk dat de verf verstandig gebruikt wordt. Hoe gladder en schoner de ondergrond, hoe langer de verf blijft zitten.

Situatie in de gemeente Boortmeerbeek

Momenteel worden hieromtrent in de gemeente nog geen specifieke acties ondernomen.

B.2. KNELPUNTEN

Een mogelijk knelpunt van milieuverantwoord productgebruik is dat er momenteel nog *onvoldoende informatie* bestaat over *alternatieven* voor de bestaande producten. Dit is zeker het geval voor verven en vernissen. Vaak is het ook zo dat hier nog niet veel praktijkervaring over bestaat en dat men zich de vraag stelt of deze producten evenwaardig zijn.

Ecolabels of milieukeuren zouden in principe een goed hulpmiddel kunnen zijn om een productkeuze te maken. Er bestaan reeds een aantal betrouwbare labels. Jammer genoeg zijn deze voor schoonmaakproducten op de Belgische markt nog niet te vinden. In plaats daarvan prijzen heel wat fabrikanten hun eigen product aan door zelf een label toe te kennen. De criteria waarop een dergelijk label dan gebaseerd is, zijn veelal moeilijk te achterhalen en heel dubieus van aard. Controle op de naleving van deze criteria bestaat er niet. Ook diverse ecologische slogans in verband met het product dienen met een korrel zout beschouwd te worden en op het etiket staan objectieve informatie en reclameslogans door elkaar. Dit leidt tot grote verwarring voor de consument.

Een bijkomend knelpunt is dat *niet alle materialen steeds te verkrijgen* zijn. Zo is het bijvoorbeeld niet evident om FSC-gelabeld constructiehout te vinden. Vaak gaat het dan om grote bouwwerken, waar eveneens wordt gewerkt met een aannemer die zijn eigen materialen heeft. Controle hierop is dan ook niet evident.

B.3. DOELSTELLINGEN

Algemene doelstelling

Het doel van dit actieplan is enerzijds het *bevorderen van het nuttig toepassen van afvalstoffen als secundaire grondstoffen* en anderzijds het *gebruik van duurzame materialen* zoals FSC-hout, milieuvriendelijke schoonmaakproducten, kantoormaterialen, verven en cateringproducten, zowel voor de gemeente als voor de bevolking, te stimuleren.

De uitbouw van de *voorbeeldfunctie van de gemeente* is hierbij belangrijk. Dit kan gaan van het uitwerken van een subsidiereglementering tot het uitwerken van een gemeentelijk beleid. Maar de nadruk ligt vooral op *sensibilisatie en informatieverstrekking naar de bevolking* toe. De acties in het volgende deel zijn daarom vooral gericht op de bevolking in het algemeen en de verschillende doelgroepen in het bijzonder.

B.4. ACTIES

ACTIE MVPROD1.

INTERNE MILIEUZORG - VERDERE INVOERING MILIEUVERANTWOORD PRODUCTGEBRUIK

▪ Doelstellingen

- Aansporen van het gemeentebestuur en de aankoopdienst om rekening te houden met de milieuvriendelijkheid van de materialen die aangekocht worden;
- Maximaal gebruik van milieuverantwoorde producten stimuleren.

▪ Beschrijving van de actie

De bestaande initiatieven dienen verder gezet te worden. Voor de nieuwe producten of productgroepen moet er nagegaan worden hoe deze ingevoerd kunnen worden.

- *Kantoomaterialen* : Bij aankoop van kopieerapparaten, computers, printers, hervulbare toners dienen deze te beantwoorden aan bepaalde milieucriteria.
- *Cateringproducten* : Gebruik van biologische producten stimuleren en drinkwaterfontein installeren binnen de gemeentelijke diensten, maar ook in de sporthal, bij de kinderopvang (speelpleinwerking).
- *Schoonmaakmiddelen* : Hier dient een inventaris opgemaakt te worden van de momenteel gebruikte schoonmaakmiddelen en hun milieubelasting. Vervolgens dient er nagegaan te worden door welke milieuvriendelijkere middelen deze kunnen vervangen worden.
- *Materialen voor tuin- en groenaanleg, -onderhoud en meubilair* : Hiervoor wordt verwezen naar de delen hinder (bodem) en vaste stoffen (afval).
- *Bouw- en onderhoudsmaterialen* : Rond FSC-hout en secundaire grondstoffen zullen meer inspanningen moeten geleverd worden.

▪ Actiefiche

Soort actie	Taak MVPROD1 : interne milieuzorg - invoering milieuverantwoord productgebruik	
Inkadering	MINA 3	Project 37 interne milieuzorg
	Provinciaal milieubeleidsplan 2004-2008	Project 3 reductie verspreiding milieugevaarlijke stoffen
	Samenwerkingsovereenkomst : cluster vaste stoffen	
Wetgeving		
Initiatiefnemer	Gemeentebestuur	
Betrokkenen	Aankoopdienst, milieudienst	
Doelgroepen	Alle gemeentelijke diensten	
Planning	2005-2009	
Kost	Kosten afhankelijk van actie	

ACTIE MVPROD2.

SENSIBILISATIE NAAR HET GEMEENTEBESTUUR EN DE BEVOLKING

▪ Doelstellingen

- Zowel het gemeentebestuur als de bevolking (zo efficiënt mogelijk) sensibiliseren en informeren omtrent de aankoop en gebruik van milieuverantwoorde producten;
- Maximaal gebruik van milieuverantwoorde producten stimuleren.

▪ Beschrijving van de actie

Ook hier is de voorbeeldfunctie van de gemeente belangrijk. De initiatieven die de gemeente neemt, kunnen via de geëigende informatiewegen gecommuniceerd worden naar het gemeentebestuur en de bevolking toe :

- organiseren van infoavonden;
- opstellen informatiebrochure;
- publiceren van artikels via gemeentelijk infoblad, website, ...;
- organisatie van een biomarkt.

- **Actiefiche**

Soort actie	Taak MVPROD2 : sensibilisatie naar het gemeentebestuur en de bevolking toe	
Inkadering	MINA 3	Project 37 interne milieuzorg Project 25 doelgroepenbeleid
	Provinciaal milieubeleidsplan 2004-2008	Project 3 reductie verspreiding milieugevaarlijke stoffen
	Samenwerkingsovereenkomst : cluster instrumentarium en cluster vaste stoffen	
Wetgeving		
Initiatiefnemer	Gemeentebestuur	
Betrokkenen	Milieudienst	
Doelgroepen	Alle gemeentelijke diensten en burgers	
Planning	2005-2009	
Kost	Kosten afhankelijk van actie	